

Vyřizuje: Mgr. Martin Štancl

asistent poslance

Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka

stanclm@psp.cz

Naše sp. značka: #JMI31738 Vaše sp. značka: \$\text{Si 2185/2020}\$

Doručovat: do datové schránky 4memzkm

Datum: 13. 11. 2020

Ministerstvo spravedlnosti

Vyšehradská 16

Praha

prostřednictvím

Městský soud v Praze

Slezská 9 Praha

do datové schránky snkabbm

Odvolatel:

Mgr. et. Mgr. Jakub Michálek

Nar. 6. 2. 1989

Bytem Bořivojova 108, Praha

Odvolání proti rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2020, sp. zn. Si 2185/2020 o odmítnutí žádosti o informace

I.

Odvolatel požádal dne 10. 7. 2020 Městský soud v Praze o sdělení, kdo je skutečným majitelem společnosti AGROFERT, a. s., IČ 26185610 (<u>Příloha č. 1</u>). Městský soud v Praze (dále též "povinný subjekt") rozhodnutím ze dne 3. 8. 2020, které bylo odvolateli doručeno dne 5. 8. 2020, tuto žádost odmítl (<u>Příloha č. 2</u>). Proti tomuto rozhodnutí se odvolatel odvolal k Ministerstvu spravedlnosti jako odvolacímu orgánu (<u>Příloha č. 3</u>), které rozhodnutím ze dne 7. 10. 2020 rozhodnutí povinného subjektu zrušilo a věc mu vrátilo k novému projednání (<u>Příloha č. 4</u>). Povinný subjekt o žádosti znovu rozhodl dne 26. 10. 2020 tak, že žádost o informace opět odmítl (<u>Příloha č. 5</u>). Proti tomuto rozhodnutí povinného subjektu, které bylo odvolateli doručeno dne 29. 10. 2020, podává odvolatel toto odvolání.

II.

Odvolatel se ve své žádosti domáhal uplatnění přímého účinku směrnice EU. Jednou z podmínek pro uplatnění přímého účinku je jasnost, dostatečná přesnost a bezpodmínečnost aplikovaného ustanovení směrnice. Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí tvrdí, že "…není splněna poslední z podmínek, totiž podmínka bezpodmínečnosti. Splnění této podmínky mimo jiné znamená, že dané pravidlo nepodléhá ve

větším rozsahu uvážení národního orgánu a nelze se od něj odchýlit ani nenabízí volbu mezi předvídanými alternativami. (...) Takový stav však v daném případě nenastal, neboť právo na informace o skutečných majitelích je výrazně omezeno pravomocí národního orgánu udělit výjimku z přístupu k nim."

Dostatečná přesnost (jasnost) a bezpodmínečnost se v judikatuře Soudního dvora EU a i odborné literatuře pravidelně objevují jako dvě základní podmínky, které mají vnitrostátní soudy zkoumat, když řeší, zda přímý účinek směrnici přiznat či nikoliv. Dle odborné literatury se Soudní dvůr především ptá, zda v dané situaci, k danému účelu a na dané skutkové okolnosti je dotyčné opatření (ustanovení směrnice) přímo aplikovatelné. Konkrétně jde o to, zda je natolik kompletní, že soud je schopen ho přímo použít, protože dokáže identifikovat minimální pravidlo, které je určitelné bez ohledu na míru uvážení, která byla členským státům či unijním orgánům k provedení směrnice dopřána. Jedno a to samé ustanovení tak může pro určité skutkové okolnosti přímý účinek mít a pro jiné nikoliv.

Z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 14. 7. 1994, ve věci Facini Dori, C-91/92, vyplývá, že ustanovení směrnice jsou (pro účely jejího přímého účinku) dostatečně přesná, pokud z nich vnitrostátní soudce pozná, kdo jsou **osoby oprávněné** ze závazků (resp. z práv vyplývajících ze směrnice) a kdo jsou **osoby povinné** (bod 14. rozsudku). Ve věci Facini Dori Soudní dvůr EU dále uvedl, že skutečností, že některá ustanovení směrnice členským státům přiznávají určitý prostor pro volné uvážení, nemusí být dotčena jejich přesná a bezpodmínečná povaha. Tento prostor pro volné uvážení totiž nevylučuje možnost určit **minimální práva**, která ze směrnice vyplývají (bod 17. rozsudku).

Ve věci Francovich (rozsudek ze dne 19. 11. 1991, Francovich a další, C-6/90 a C-9/90) Soudní dvůr EU také zmiňuje nutnost určení osob oprávněných z práv přiznávaných směrnicí, dále osob či subjektů, kterým ze směrnice vyplývají povinnosti (směrem k oprávněným osobám) a minimálního pravidla, jež ze směrnice vyplývá. Pokud jsou tyto podmínky splněny, lze konstatovat, že směrnice splňuje podmínky jasnosti a bezpodmínečnosti, jež jsou pro přiznání přímého účinku nezbytné.

Případných výjimek z pravidel směrnice se členský stát nemůže dovolávat. Jinými slovy, pokud směrnice dává členskému státu možnost zavést výjimky z jejích pravidel, ale členský stát je nezavedl, nemůže tyto výjimky namítat jako překážku přímého účinku a musí počítat s tím, že se proti němu směrnice uplatní v celém rozsahu.²

Rozsudkem Soudního dvora EU, který závěry z předcházejícího odstavce potvrzuje, je rozsudek ze dne 17. 7. 2008, Flughafen Köln/Bonn, C-226/07. V bodu 32. tohoto rozsudku Soudní dvůr EU konstatuje, že se členský stát nemůže dovolávat svého vlastního opomenutí, aby odepřel prospěch, kterého se lze legitimně domáhat na základě směrnice.

V této věci je tedy třeba dovodit, že ustanovení Směrnice (EU) 205/849, o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, ve znění směrnice (EU) 2018/843 ze dne 30. 5. 2018, jejíhož přímého účinku u čl. 30 odst. 1 a čl. 30 odst. 5 písm c) se odvolatel dovolává, jsou skutečně přesná/jasná a bezpodmínečná. To znamená, zda z těchto ustanovení jasně plyne, komu mají

_

¹ BOBEK, M., BŘÍZA, P., KOMÁREK, J. *Vnitrostátní aplikace práva Evropské unie*. Vydání 1. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 71.

² BOBEK, M. a kol., Op. cit., s. 73.

náležet práva, která směrnice přiznává, komu směrnice ukládá povinnosti a také, jaká minimální práva z předmětných ustanovení směrnice vyplývají.

První z podmínek – určení subjektu práv – je splněna. Práva, jež směrnice přiznává, totiž mají náležet mj. "jakékoliv osobě z široké veřejnosti" [článek 30 odst. 5 písm. c) směrnice].

Druhá podmínka – adresát povinností - je také splněna. Dá se snadno dovodit, že tyto povinnosti jsou uloženy státu, který prostřednictvím svých orgánů (včetně soudů) musí zajistit, aby široká veřejnost měla přístup k údajům o skutečných majitelích právnických osob.

Třetí z podmínek – minimální práva – lze rovněž považovat za splněnou. Minimálním právem, jež je zde subjektům (široké veřejnosti) přiznáváno, je právo na dostupnost směrnicí stanovených informací o skutečných majitelích právnických osob.

Městským soudem v Praze namítanou nemožnost se přímého účinku směrnice dovolat kvůli údajné absenci bezpodmínečnosti – existující výjimce z přístupu k informacím o skutečných majitelích právnických osob – lze odmítnout s odkazem na již zmiňovaný rozsudek Soudního dvora EU ve věci Flughafen Köln/Bonn. Dle závěrů z tohoto rozsudku není možné připustit, aby se členský stát dovolával ve svůj prospěch výjimky, kterou sám nezavedl (jelikož předmětnou směrnici vůbec neimplementoval). Nadto odvolatel dodává, že v daném případě by nebylo možné žádnou výjimku použít, ani kdyby stát možnost výjimek do svého práva implementoval.

Odvolatel tedy trvá na tom, že jsou splněny podmínky pro aplikaci přímého účinku směrnice.

III.

Odvolatel dále namítá, že povinný subjekt postupoval chybně, když ignoroval závěry odvolacího orgánu a žádost odmítl s odkazem na zákon o veřejných rejstřících. Odvolací orgán totiž dle odvolatele správně uvedl, že "[j]ak tedy vyplývá z ustanovení § 2 odst. 3 InfZ, za zvláštní zákon může být považovaný pouze takový právní předpis, který poskytování informací upravuje komplexně. Takto podrobně však právo na poskytnutí informací z evidence skutečných majitelů v zákoně o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob upraveno není (především zde nenalezneme úpravu lhůt či možnosti podání opravných prostředků tak, jako je tomu například v trestním či správním řádu).".

IV.

Odvolatel rovněž namítá, že je nutné trvat na obecném principu transparentnosti veřejné správy a rovněž je třeba vzít v potaz skutečnost, že odvolatel jakožto opoziční poslanec, důsledně vykonávající svou funkci, plní úkoly a poslání dozoru veřejnosti i roli tzv. "společenského hlídacího psa".

٧.

Na základě uvedeného se odvolatel domáhá, aby Ministerstvo spravedlnosti vydalo následující rozhodnutí:

1. Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2020, sp. zn. Si 2185/2020, se zrušuje,

2. Městskému soudu v Praze se nařizuje, aby odvolateli poskytl informaci o tom, kdo je skutečným majitelem společnosti AGROFERT, a. s., IČ 26185610,

to vše v elektronické podobě ve strojově čitelném formátu do datové schránky odvolatele 4memzkm.

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek

Přílohy:

- 1. Žádost o informace ze dne 10. 7. 2020
- 2. Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne ze dne 3. 8. 2020
- 3. Odvolání ze dne 20. 8. 2020
- 4. Rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 7. 10. 2020
- 5. Rozhodnutí Městského soudu ze dne 26. 10. 2020

Česká pirátská strana – Poslanecký klub Pirátů • IČO 71339698 Malostranské nám. 7/19, 118 00 Praha 1 – Malá Strana • <u>www.pirati.cz</u> Transparentní účet u banky FIO č. 2100048174/2010